

Донецький державний
університет внутрішніх справ

ЦЕНТР
українсько-європейського
наукового співробітництва

Центр українсько-
європейського наукового
співробітництва

Всеукраїнське науково-педагогічне
підвищення кваліфікації

**КОРПОРАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
У ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ:
ІНСТИТУЦІЙНА ПАРАДИГМА**

6 червня – 17 липня 2022 року

Видавничий дім
«Гельветика»
2022

УДК 347.195:005«364»(477)(063)

К68

Організаційний комітет:

Назимко Єгор Сергійович – доктор юридичних наук, старший науковий співробітник, перший проректор Донецького державного університету внутрішніх справ;

Кузьменко Сергій Георгійович – доктор наук з державного управління, професор, професор кафедри цивільного, трудового права та права соціального забезпечення Донецького державного університету внутрішніх справ;

Макаренко Олександр Юрійович – доктор юридичних наук, професор, професор кафедри правоохоронної діяльності та поліцейстики Донецького державного університету внутрішніх справ;

Гапонюк Ольга Іванівна – кандидат економічних наук, доцент, завідувач навчально-методичного відділу, доцент кафедри господарсько-правових дисциплін та економічної безпеки Донецького державного університету внутрішніх справ;

Віхляєв Михайло Юрійович – доктор юридичних наук, професор, директор Центру українсько-європейського наукового співробітництва.

Корпоративний менеджмент у публічній сфері в умовах воєнного стану:
К68 інституційна парадигма : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації, 6 червня – 17 липня 2022 року. – Одеса : Видавничий дім «Гельветика», 2022. – 104 с.

ISBN 978-617-554-014-5

У збірнику представлено матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації «Корпоративний менеджмент у публічній сфері в умовах воєнного стану: інституційна парадигма» (6 червня – 17 липня 2022 року).

УДК 347.195:005«364»(477)(063)

© Донецький державний університет внутрішніх справ, 2022

© Центр українсько-європейського наукового співробітництва, 2022

ISBN 978-617-554-014-5

ЗМІСТ

Окремі питання гарантування та забезпечення соціальних потреб жінок під час їх трудової діяльності Ангеленюк А.-М. Ю.	6
Засади цифрового розвитку публічного сектору в Україні Антонова С. Є.	8
Корпоративний менеджмент у публічній сфері: теоретичний аспект Бакуліна О. С.	13
Гарантії суверенної, правової держави в умовах воєнного стану: організаційні та правозабезпечувальні механізми діяльності в правоохоронних органах Баштанник В. В.	17
Від майдану до кіборгів: нові метафори національно-визвольного спротиву Бондарева О. Є.	19
Публічна політика держави щодо управління конфліктами в соціумі як засіб подолання кризових явищ Верба С. М.	23
Трудові відносини, їх управління та суттєві зміни в умовах воєнного стану Вішка І. С.	28
Культура особистості викладача та її складові в системі сучасної вищої юридичної освіти в Україні Володіна О. О.	31
Добросесність на державній службі: деякі правові аспекти Гаврилюк Л. В.	34
Наратив щодо засад електронного урядування в сучасних умовах Гаран О. В.	37
Кадровий менеджмент та прийняття управлінських рішень в органах публічної сфери в умовах воєнного стану Діцман К. Д.	40
Інноваційний продукт (інновація) як об'єкт венчурного інвестування: за та проти Жорнокуй Ю. М.	43

Окремі питання правового становища учасників підприємницьких товариств як суб'єктів цивільної відповідальності Жорнокуй В. Г.	46
Реалізація лідерського потенціалу в умовах воєнного стану Козловська С. Г.	50
Зміст дефініції «академічна доброчесність» та її регулятивний вплив на забезпечення якості вищої освіти в Україні та за кордоном Колосов І. В.	53
Сучасні особливості публічного менеджменту: показники та типи Корнута Л. М.	55
Роль інституту нотаріату у соціальному захисті населення в умовах війни Коротюк О. В.	58
Корпоративний менеджмент: поняття та зміст Малікіна О. А.	61
Державна політика освітньої інтеграції українських біженців в умовах воєнного конфлікту: досвід Польщі Мерзляк А. В., Віхорт Ю. В., Скрябіна Д. С.	64
Громада як корпорація: інституційні засади становлення Монастирський Г. Л.	68
Укладення договору відчуження нерухомого майна в умовах воєнного стану Мороз О. В.	72
Робота державних службовців в умовах воєнного стану Неділько А. С.	74
Сучасна держава та інформаційне суспільство: поняття та співвідношення Павлова Т. О.	78
Кадровий потенціал державної служби в Україні: сучасний стан та тенденції розвитку Приймак Н. С.	81
Гендерна рівність: чому жінкам тяжко побудувати кар'єру Рубльова Р. І.	85
Робота медичних закладів під час тимчасової окупації Сізінцова Ю. Ю.	89
Корпоративний менеджмент у соціальній роботі: підходи до розуміння Тернопільська В. І.	91

До питання щодо розуміння права на науку: міжнародно-правовий аспект Фомін П. В.	93
Вплив корпоративної культури на модель поведінки працівників в сучасних організаціях Чудасва І. Б.	96
Забезпечення інформаційної безпеки в умовах воєнного стану – важлива функція держави Юзікова Н. С.	99

координаційний центр. Навіть на рівні областей більше координації, ніж на рівні держави;

3) Варто правильно визначити сутність сил територіальної оборони і ролі правоохоронних органів, адже правоохоронці, у тому числі і звільнені в запас, підготовлені краще строковиків ЗСУ;

4) Публічноуправлінська діяльність в системі правоохоронних органів потребує власного законодавчого акту, у межах якого буде визначено місце і роль таких органів в системі державної влади.

Відповідно до Закону України «Про правовий режим воєнного стану» (2015 р. зі змінами), воєнний стан – це особливий правовий режим, що вводиться в Україні або в окремих її місцевостях у разі збройної агресії чи загрози нападу, небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності та передбачає надання відповідним органам державної влади, військовому командуванню, військовим адміністраціям та органам місцевого самоврядування повноважень, необхідних для відвернення загрози, відсічі збройної агресії та забезпечення національної безпеки, усунення загрози небезпеки державній незалежності України, її територіальній цілісності, а також тимчасове, зумовлене загрозою, обмеження конституційних прав і свобод людини і громадянина та прав і законних інтересів юридичних осіб із зазначенням строку дії цих обмежень [1]. За таких обставин важливим напрямом виступає вирішення завдання раціоналізації діяльності правоохоронних органів щодо забезпечення конституційного змісту суверенної правової держави. У той самий час варто акцентувати увагу на власне організаційній моделі правоохоронних органів, здатності таких органів відповідати на виклики та загрози, перш за все, внутрішнього формату.

В умовах воєнного стану правоохоронні органи у тому числі забезпечують і вплив держави на суспільні відносини. З таких позицій вплив держави суспільне життя полягає у законному встановленні тієї межі, до якої втручання органів у відповідну діяльність продиктоване в конкретних історичних умовах інтересами народу України, після чого це втручання перестає бути необхідним, оскільки воно деформує власне державні механізми регуляції суспільних відносин, фрагментує нормальні процеси, що відбуваються в суспільстві, і знижує ефективність діяльності правоохоронних органів.

Саме тому сучасна модель діяльності правоохоронних органів потребує суттєвих змін нормативно-правового характеру – від прийняття Закону України «Про правоохоронні органи і правоохоронну діяльність в Україні» до чіткого розмежування функцій і завдань органів влади, що реалізують правоохоронну функцію держави. Також мають бути регламентовані функціональні характеристики діяльності

правоохоронних органів, сутність і зміст правоохоронної функції держави, особливості діяльності в умовах воєнного стану.

Нагальна особливість сучасної моделі правоохоронного органу – здатність протидіяти колабораційній діяльності як в системі органів державної влади і місцевого самоврядування, так і самій системі правоохоронних органів, визначенні викликів і загроз внутрішньосистемного характеру, побудови раціонального механізму забезпечення державної, суспільної і особистої безпеки.

Література:

1. Про правовий режим воєнного стану: Закон України № 389-УІІ від 12 травня 2015 року. *Відомості Верховної Ради*. 2015. № 28. Ст. 250.

ВІД МАЙДАНУ ДО КІБОРГІВ: НОВІ МЕТАФОРИ НАЦІОНАЛЬНО-ВИЗВОЛЬНОГО СПРОТИВУ

Бондарева О. Є.

*доктор філологічних наук, професор,
головний науковий співробітник кафедри української літератури,
компаративістики та грінченкознавства
Київський університет імені Бориса Грінченка
м. Київ, Україна*

Стверджуючи, що «Майдан нікуди не зник... він перейшов у латентний стан» [1, с. 10], Н. Корнієнко веде мову про той глобальний вплив Революції Гідності на Україну, який нам ще належить усвідомити. У великій кількості післямайданних драматургічних текстів відчувається відлуння Майдану як межі, яка змусила українців взяти в руки зброю і подбати про сильну та оснащену армію, що боронить від російської навали не лише Україну, але і Європу.

Тут можна говорити про багато текстів, проте є сенс зупинитися на одному, який презентує реалізовану модель Майдану у новій географічній локації – на Донецькому летовищі.

Звісно, я про п'єсу «Люди й кіборги» Даріо Фертіліо та Олени Пономаревої, присвячену героїчній обороні українськими воїнами Донецького аеропорту. Протистояння з російськими найманцями тривало з 26 травня 2014 р. до 22 січня 2015 р., тобто, практично 9 місяців. Автори – українка Олена Пономарева, яка перекладає для

італійських читачів сучасну українську літературу, та італієць Даріо Фертіліо, який прагнув розповісти найширшим європейським колам правду про війну на сході України і задекларував, що їх спільна праця – це «передовсім наше «я звинувачую» на адресу нечутливої Європи», а також «вияв пошані та довіри до виснаженого, але гордого народу, здатного скинути зі своїх плечей тягар минулого» [2, с. 3]. Оригінальна італійська версія тексту “Uomini e cyborg” була реалізована в Мілані видавництвом “Libertates”, проте автори заприяглися підготувати й українське видання для розмови з українським читачем про «перегляд моральних імперативів в індивідуальному й суспільному житті ХХІ століття» [2, с.77]. Українська версія вийшла у жовтні 2016 р. Про цю ж подію буквально наживо написана і книга американського військового кореспондента Сергія Лойка «Аеропорт», що має також затребувані у світі російськомовну та англomовну версії (усі – 2015 року). Леонід Кантер та Іван Ясній того ж 2015 р. зняли про захисників Донецького летовища документальну стрічку «Добровольці Божої Чоти». Також в українському кінопрокаті від 2017 р. є повнометражний художній фільм режисера Ахтема Сеїтаблаєва «Кіборги. Герої не вмирають», відзнятий за сценарієм Наталії Ворожбит.

У гуманітарний дискурс після Другої світової війни кіборг увійшов як «технологічний артефакт», здатний суміщати кібернетичну та органічну матерії, а також як «культурний образ», наділений рисами надгероя, пізніше – постлюдини [3, с. 20]. 2014 р., в умовах гібридної війни ХХІ ст. на окупованій українській території, «кіборгами» в різних дискурсах – публіцистичному, політичному, медійному, художньому – стали називати нескорених захисників Донецького летовища, які утримували позиції довше, аніж тривала легендарна для російської та радянської історії оборона Сталінграда (з липня до листопада 1943 р.), яка для радянської та порадянської масової свідомості була історичним міфом найвищої військової доблесті. До речі, паралелі зі Сталінградом проведено і в самому художньому тексті. Більш того – поступове конституювання метафори «кіборги» та семантична закріпленість її саме за українськими захисниками призводять до того, що ця метафора поширюється на образ українського воїна або бійця за державну незалежність в різні періоди російсько-українських протистоянь. Наприклад, у медійних текстах, присвячених вшануванню героїв Крут (бій поблизу станції Крути в Чернігівській області, який прийняли 400 студентів на протывагу 4-тисячному підрозділу Червоної армії), у 2022 році їх називають «першими кіборгами», а медійні тексти війни 2022 року вже охрестили «новітніми кіборгами» захисників Азовстали в Маріуполі.

Цікаво, що перше застосування метафори «кіборги» як нового знаку війни ХХІ ст. належить російським найманцям на Донбасі, і цей факт зафіксували перехоплені радіорозмови обложників летовища. Автори тексту «Люди й Кіборги» як раз включають до тексту це радіоперехоплення: «Відтоді це слово увійшло в словник української мови з новим значенням: захисник Донецького летовища» [2, с. 15]. У новітній, історично контекстуальній українській транскрипції метафори кіборга суттєво зміщено акценти, закріплені за кіборгами у постмодерній концепції людства. Традиційно кіборгам приписують акцентовану редукцію тілесності, роз'єднання розуму і тіла, автоматизацію людської здатності до мислення та прийняття рішень, розмивання гендеру як ідентифікаційного маркера, неможливість самовідтворення, серійність, полісенсорну взаємодію, сприйняття реальності як «вікна» інформації, можливість перекодифікації повідомлення комп'ютерною системою, мутації шаблону, перетворення матриці в інший простір [3, с. 16–116].

Українські кіборги 2014 р. у сценарії Д. Фертіліо та О. Пономаревої – це тілесна форма донесення складної інформації про неоголошену російсько-українську війну та спростування інформаційних потоків гібридної війни, що донецьку землю ніхто з українців не захищатиме ціною власного життя, оскільки це ментально проросійська територія. З контексту видно, що захисники летовища не є представниками Донбасу: проте у горнилі гарячої фази війни оформлюється їх національна самоідентифікація власне як українців – не в плані вузького розуміння національної приналежності, а в ключі громадянської ідентичності, яку вони тепер і захищають. З-поміж характеристик, властивих кіборгам як технологічно-культурним формам, ідентифікаційні маркери українських кіборгів наявні на таких рівнях: особливий тип людей; редукція емоційної сфери – не в бік мінімізації чи відсутності, а у надприродну сконденсованість та вимушений жорсткий контроль над емоціями, «стирання» з пам'яті зайвих «файлів», байдужість до матеріальних благ, тимчасові сумніви у власній «людській» фізичній тілесності, які долаються спогадами про тепло власної жінки або ж отриманими від українських дітлахів малюнками. До цього додаються: честь українського офіцера – відсилення до образів українських повстанців; нова форма релігійності, коли моляться навіть затяті атеїсти – відсилення до типуажу сучасного лицаря; повна відсутність страху і навіть певна «заговореність» від смерті – робота архетипної пам'яті про міфологізоване українське козацтво. Зону невидимого розмежування себе й супротивника на «кібердрузів» та «біочортів» кіборги проводять не через мовну

ідентифікацію, спільну історичну пам'ять чи медійні штампи, а через цивілізаційно-ментальні відмінності.

У плані літературного взорування та драматургічної традиції художній текст «Люди й Кіборги» зорієнтований на Брехта та його епічний театр. Олена Пономарева підкреслює, що вони зі співавтором йдуть манівцями Бертольта Брехта, про що свідчать: чергування драматичної дії та епічної наративності, данина брехтівському «ефекту відсторонення», можливість виконання різних ролей одними й теми самими акторами, зрештою, наскрізні зонги – вірші сучасних українських поетів про нову війну.

Українська поезія про війну – то окрема сторінка цієї пронизливої історії. Олена Пономарева мріяла перекласти для італійських читачів поетичні тексти про війну, що належать Сергію Жадану, Борису Гуменюку, Роману Семисалу, Євгену Семеніву, проте розуміла, що італійський читач буде індиферентним до поезії загалом і до цих віршів зокрема. Відтак для української аудиторії оригінальні поетичні тексти, а для європейського читача їхні переклади стали естетичним каркасом сценарію «Люди і Кіборги», змушуючи реципієнтів емоційно реагувати на події, подумки перевтілюватися у мешканців зруйнованого Донбасу або ж в українських воїнів, реалізуючи позицію-пережиття «тут і зараз».

Ще дві метафори вартують, аби ми приділили їм увагу. Перша – метафора руйнування аеропорту імені радянського російського композитора, лауреата Сталінської премії Сергія Прокоф'єва. Її смисли різнорівневі: це і абсурдність «русского мира», ладного трощити навіть те, що уособлює його країну та культуру, і крах більшості російсько-українських історичних міфів на тлі збройної агресії Росії. Друга метафора – збитий малайзійський боїнг та образ Голландської матері, яка персоніфікує повну незахищеність цивілізованого світу від російських дикунів-терористів: у такий спосіб сценарій виходить за вузькі межі російсько-українського збройного протистояння та набуває загальнолюдського звучання.

Для Даріо Фертіліо та Олени Пономаревої новий воїн, що виборює європейські демократичні цінності у протистоянні з глобальним імперським злом світового масштабу, – це не просто абстрактний літературний герой, не ліберальний європейський демократ, а персонаж, не готовий до безкінечних компромісів і непротивлення злу: це мирна людина, яка боронитиме рідну землю краще від професійних кадрових воєнків ворожої країни і за потреби навіть перетвориться у «кіборга».

Не-конформістська природа української Революції Гідності для європейських авторів звучить як взірць нової європейської

самосвідомості, яка у XXI столітті потребує нових, сучасних форматів персоніфікації війнства, ладного за неї боротися. Українські кіборги як раз і заповнюють нішу однієї з таких історичних та художніх персоніфікацій.

Література:

1. Корнієнко Н. Культура як суб'єкт. Вступ. *Курбасівські читання: Наук. вісник*. Київ : НЦТМ ім. Леся Курбаса. 2016. № 11. С. 7–10.

2. Фертіліо Д., Пономарева О. Люди й кіборги: документальна театралізована оповідь на шану України. Київ : Університетське видавництво «Пульсари». 2017. 80 с.

3. Хейлз К.Н. Як ми стали постлюдством. Віртуальні тіла в кібернетиці, літературі та інформатиці. Київ : Ніка-Центр. 2013. 426 с.

ПУБЛІЧНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ ЩОДО УПРАВЛІННЯ КОНФЛІКТАМИ В СОЦІУМІ ЯК ЗАСІБ ПОДОЛАННЯ КРИЗОВИХ ЯВИЩ

Верба С. М.

старший викладач

Інститут державного управління

*Чорноморського національного університету імені Петра Могили
м. Миколаїв, Україна*

Публічна політика держави щодо проблем управління конфліктами в суспільстві переважно стосується формування інституційних механізмів (створення і розвиток законодавчих, виконавчих, консультативних та інших структур) та підтримки ідей суспільної згоди, соціального партнерства, реалізації переговорного процесу в соціумі.

Громадянське суспільство потребує відповідного суб'єкта здійснення функцій управління для ведення переговорів, управління конфліктними процесами, що відбуваються в ньому, а саме це здатна забезпечити держава.

Важливими елементами цього є формування політичних і правових правил поведінки для учасників конфлікту та переговорного процесу, що виключають насильство по відношенню один до одного (за це відповідає законодавча влада); реалізація згаданих правил у суспільних відносинах (це стосується виконавчої влади); вирішення спорів під час

МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОГО НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНОГО
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ

**КОРПОРАТИВНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ
У ПУБЛІЧНІЙ СФЕРІ
В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ:
ІНСТИТУЦІЙНА ПАРАДИГМА**

6 червня – 17 липня 2022 року

Підписано до друку 18.07.2022. Формат 60×84/16.
Папір офсетний. Гарнітура Times New Roman. Цифровий друк.
Умовно-друк. арк. 6,05. Тираж 100. Замовлення № 0722-108.
Ціна договірна. Віддруковано з готового оригінал-макета.

Видавничий дім «Гельветика»
65101, м. Одеса, вул. Інглєзі, 6/1
Телефон +38 (095) 934 48 28, +38 (097) 723 06 08
E-mail: mailbox@helvetica.ua
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 7623 від 22.06.2022 р.